

Číslo: Z-PUSR-089125/2025, S-PUSR-015333/2025

Bratislava, 01. 12. 2025

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky podľa § 26 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov v spojení s § 44 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov,

doručuje VEREJNOU VYHLÁŠKOU

OZNÁMENIE

o zápise národnej kultúrnej pamiatky do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu podľa § 22 ods. 3 zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu, v znení neskorších predpisov.

Na základe rozhodnutia Pamiatkového úradu SR č. Z-PUSR-073702/2025 (S-PUSR-015333/2025) zo dňa 13. 10. 2025, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17. 11. 2025, bola do registra nehnuteľných kultúrnych pamiatok Ústredného zoznamu pamiatkového fondu zapísaná nehnuteľná kultúrna pamiatka:

1. Názov pamiatky: **HRADISKO**

2. Číslo v registri zápisov Ústredného zoznamu: **13 060/1**

3. Adresa

Obec: **Jánovce**

Ulica: -

Okres: **Poprad**

Miestna časť: **Machalovce**

Por. číslo: - Súp. číslo: -

Kraj: **Prešovský**

4. Katastrálne územie: **Machalovce**

Parcelné čísla: **reg. KN-C č. 219**, resp. na ploche parciel **reg. KN-E č. 1-181/2, 1-181/3, 1-181/4, 1-181/5, 1-181/6, 1-181/7, 1-181/8, 1-181/9, 1-181/10, 1-181/19, 1-188/1, 1-188/2, 1-188/3, 1-188/4, 1-188/6, 1-193, 1-194/1, 1-194/2, 1-194/3, 1-199/1, 1-199/2, 1-200, 1-206, 1-207, 1-212, 1-213, 1-219, 1-220, 1-221, 1-225, 1-226, 1-227, 1-228, 1-231, 1-232, 1-233, 1-234, 1-239, 1-240, 1-241, 1-242/1, 1-243/2, 1-243/3, 1-244/1, 1-244/2, 1-259/2, 1-259/3, 1-260/2, 1-276/1, 1-276/2, 1-276/3, 1-277/1, 1-277/2, 1-277/3, 1-277/4, 1-277/5**

5. Vlastník (správca): **fyzické a právnické osoby**

6. Dôvod pamiatkovej ochrany: Hradisko v obci Jánovce v rovnomennej polohe zv. Hradisko predstavuje intaktnú lokalitu, ktorá doposiaľ nebola výrazne narušená recentnou antropogénnou činnosťou. Poloha bola doteraz archeologicky skúmaná len čiastkovo – sondážne v rokoch 2021, 2022 a 2023. Dajú sa na nej preto predpokladať intaktné nálezové situácie. Význam lokality je mnohostranný. Z hľadiska kultúrneho významu ide o lokalitu bohatú na významné nálezy. Na základe doterajších výskumov vieme, že bolo osídlené a azda aj opevnené už v období eneolitu (neskorej doby kamennej), konkrétne badenskou kultúrou. Neskôr tu bolo vybudované púchovské hradisko, ktoré na základe dispozície a doterajších archeologických nálezov možno označiť za centrálné, ktoré

plnilo funkciu remeselno-obchodného a administratívneho centra s nadregionálnym charakterom, ktoré svojou veľkosťou a zistenými hnutelnými a nehnuteľnými pamiatkami možno porovnať s centrálnymi polohami oppidálneho charakteru. Doložené sú kontakty s územím dnešného juhozápadného Slovenska, Poľska, Moravy, ako aj územia bývalej Rímskej ríše. Hradisko pozostáva z fortifikačného systému, vnútornej štruktúry, zástavby a predpokladanými výrobnými objektmi. Toto významné nálezisko je však ohrozované rozširujúcou sa nelegálnou stavebnou činnosťou miestnej rímskej osady, ktorá z dôvodu jej rozrastania sa pomaly zasahuje do priestoru severnej časti opevnenia hradiska a nelegálnymi aktivitami hľadačov archeologických nálezov. Z daného dôvodu si pamiatka vyžaduje zvýšenú pamiatkovú ochranu. Z dôvodu väčšej ochrany začali v roku 2020 snahy o vyhlásenie tejto archeologickej lokality za Národnú kultúrnu pamiatku. V rámci toho začalo realizovať na hradisku výskumné aktivity Múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi pod vedením Mgr. Márie Hudákovéj a súkromnej archeologickej spoločnosti Archeológia Spiš pod vedením Mgr. Matúša Hudáka. Do spolupráce sa pridala Katedra archeológie na Filozofickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, Krajský pamiatkový úrad v Žiline a spolok Septentrio. Na jeseň roku 2020, jar a jeseň roku 2021 bol v polohe Pod Hradiskom realizovaný povrchový prieskum a zber archeologických nálezov (Hudáková/Hudák/Timura 2020, 18; Hudáková/Repka 2021). Cieľom bolo zistiť stav a potenciál lokality pre jej budúce výskumné účely. Miera preukázaných a potenciálnych pamiatkových hodnôt lokality presahuje regionálny význam a preto je opodstatnená jej náležitá legislatívna ochrana.

v. r. Mgr. Mário Comisso
generálny riaditeľ

Za správnosť vyhotovenia: PhDr. Radomír Sabol

Príloha:

Poučenie o právach a povinnostiach vlastníka kultúrnej pamiatky

Oznámenie o zápise do ÚZPF sa doručuje verejnou vyhláškou vyvesením na:

1. úradnej tabuli Obecného úradu v Jánovciach
2. úradnej tabuli Pamiatkového úradu Slovenskej republiky
3. webovom sídle Pamiatkového úradu Slovenskej republiky – www.pamiatky.sk
4. centrálnej úradnej elektronickej tabuli – www.slovensko.sk

Vyvesené dňa:

Zvesené dňa:

Oznámenie sa doručuje – doporučene do vlastných rúk:

5. Obec Jánovce, Jánovce č. 248, 059 13 Jánovce

Na vedomie:

6. Krajský pamiatkový úrad Prešov
7. Pamiatkový úrad SR – založenie do spisu (2x)